

40. HORNONITRIANSKE
FOLKLÓRNE SLÁVNOSTI
9.-13.6.2026

Hlavný organizátor:
Regionálne kultúrne centrum v Prievidzi
v zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja

Spoluorganizátori:
Mesto Prievidza
Hornonitrianske múzeum v Prievidzi
Kultúrne a spoločenské stredisko v Prievidzi
K-2000 Združenie na podporu kultúry

Podujatie sa koná pod záštitou predsedu TSK Jaroslava Bašku
a primátorky mesta Prievidza Kataríny Macháčkovej.

Tento projekt je realizovaný vďaka podpore Európskeho
hlavného mesta kultúry Trenčín 2026 a Trenčianskeho samosprávneho kraja.

Realizované s finančnou podporou mesta Prievidza.

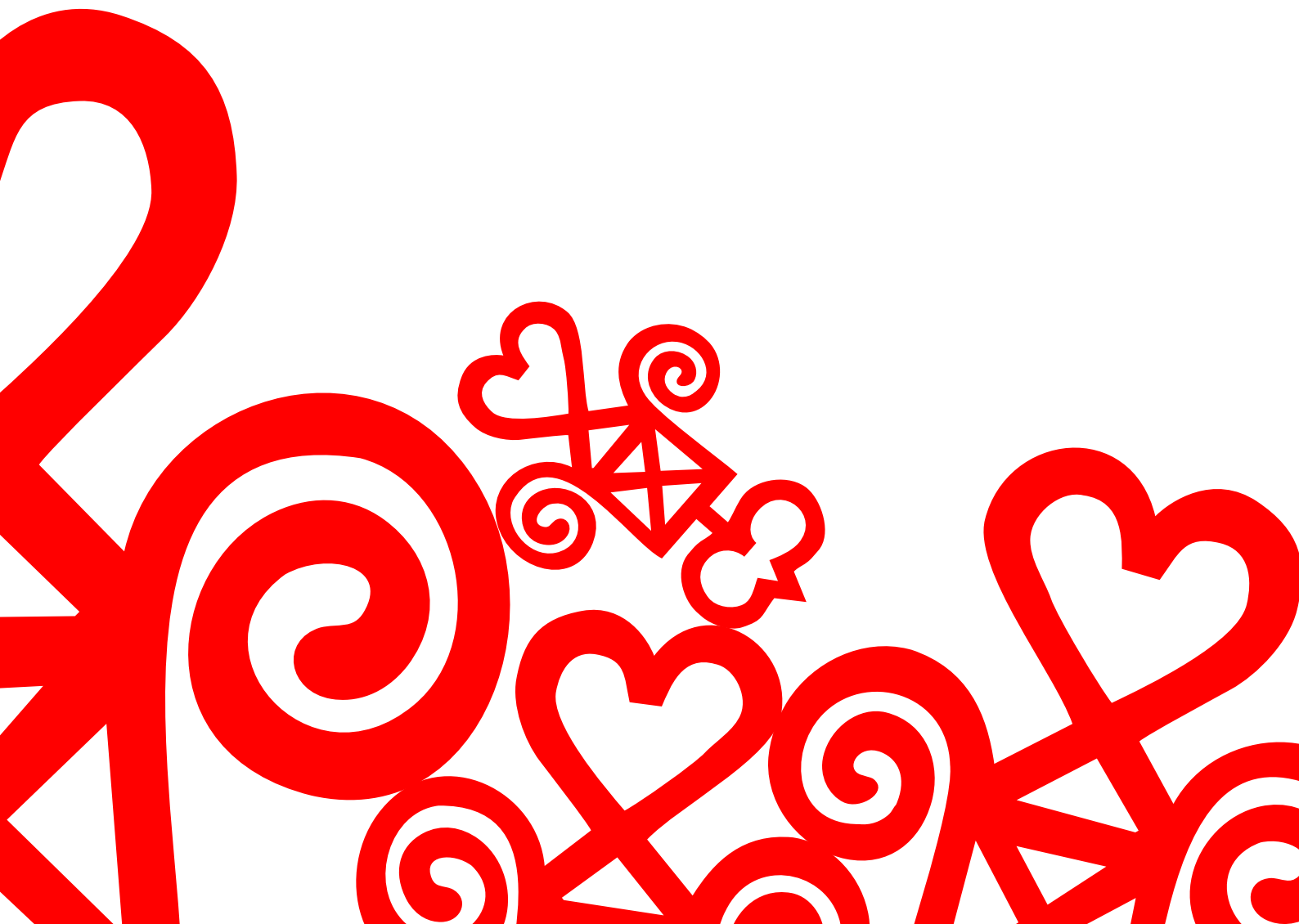
Festival z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

Slávnosti ďalej podporili:
OOCR Región Horná Nitra – Bojnice
Združenie miest a obcí hornej Nitry
COOP Jednota
Mecom
Dobrota
Bowling Park Bojnice
VOP Nováky
Občianske združenie Hornonitrie
Obec Opatovce nad Nitrou
Obec Nitrianske Pravno
Obec Tužina

40. HORNONITRIANSKE FOLKLÓRNE SLÁVNOSTI

9.-13.6.2026 PRIEVIDZA

SLOVO NA ÚVOD

Príďte s otvoreným srdcom, prineste svoju zvedavosť a chuť byť súčasťou púte, ktorá spája minulosť s budúcnosťou.

Milí priatelia folklóru, vážení hostia,

štyridsať rokov je čas, počas ktorého vyrástli celé generácie ľudí, dozreli príbehy a do piesní sa vpísali spomienky. Hornonitrianske folklórne slávnosti dnes stoja ako pevný strom s hlbokými koreňmi – zakorenený v zemi našich predkov, rozvetvený do budúcnosti a živý vďaka ľuďom, ktorí mu po celé desaťročia odovzdávali svoju lásku, energiu a srdce.

Folklor je hlas krajiny. Je ozvenou baníckych dolín, vôňou lúk i babkiných koláčov, výšivkou, či krokom tanečníkov. Je spevom, ktorý dokáže spojiť človeka s jeho domovom. Na hornej Nitre nikdy nebol iba spomienkou na minulosť – stal sa živou súčasťou našej identity, našej hrdosti a spoločnej pamäti. V každom ľudovom odeve, melodii a zvyku cítime silu ľudí, ktorí tu žili pred nami a zanechali nám dedičstvo, ktoré má cenu zlata.

S úctou a vďakou myslíme na folkloristov, autorov programov, choreografov, režisérov, muzikantov, spevákov, remeselníkov, ľudových umelcov, i organizátorov, ktorí počas štyroch desaťročí vytvárali neopakovateľnú tvár festivalu. Patrí im obdiv za vytrvalosť, s akou chránili krásu tradícií a odovzdávali ju ďalším generáciám.

A dnes tu sú deti a mladí ľudia, do ktorých vkladáme svoju nádej. Každý ich krok na javisku, každý tón a úsmev je dôkazom, že folklór má budúcnosť. Tradície totiž nežijú v archívoch – žijú v ľuďoch, ktorí ich prijímajú za svoje.

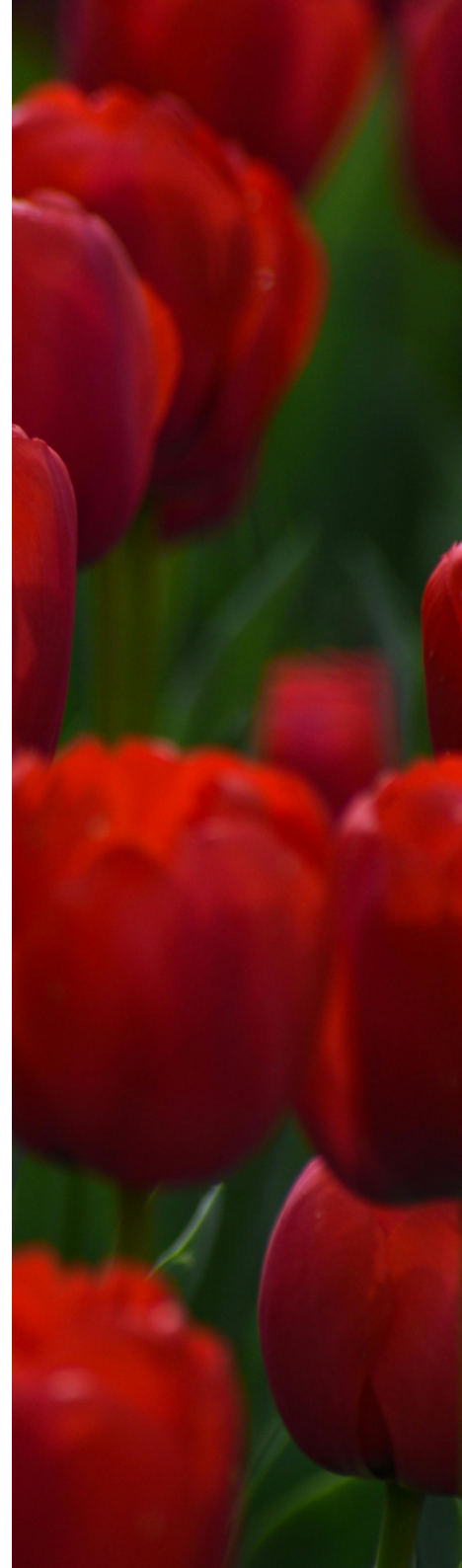
Poďakovanie patrí aj vám, milí diváci, partneri, organizátori a dobrovoľníci. Vaša podpora je silou, ktorá už štyridsať rokov drží tieto slávnosti pri živote a premieňa ich na miesto stretnutí, radosti a spolupatričnosti.

Nech je 40. ročník Hornonitrianskych folklórnych slávností oslavou našich koreňov, piesní a hodnôt, ktoré nás spájajú. Pretože národ, ktorý si ctí svoje tradície, nikdy nestratí svoju tvár ani svoju dušu.

Ľudmila Húsková,
riaditeľka RKC v Prievidzi

PROGRAMOVÁ RADA

- PRESEDNÍČKA:** Ľudmila Húsková
– riaditeľka Regionálneho kultúrneho centra v Prievidzi
- TAJOMNÍČKA:** Bibiána Krpelanová
– manažérka kultúry Regionálneho kultúrneho centra v Prievidzi
- ČLENOVIA:** Martina Richter – manažérka kultúry Regionálneho kultúrneho centra v Prievidzi
Iveta Géczyová – etnologička
Zuzana Strečanská – etnologička, vedúca DFS Malá Lubená
Elvíra Hrbíková – vedúca DFS Malý Vtáčnik
Eliška Králiková – hlasová pedagogička DFS Malý Vtáčnik
Milena Fábiková – historička
Radka Tarabčíková – manažérka Občianskeho združenia Hornonitrie
Magdaléna Vaňová – folkloristka, speváčka
Daniela Ťapuchová – vedúca FSK Marinka
Jozef Stopka – riaditeľ Hornonitrianskeho múzea v Prievidzi
Daniel Kubizna – folklorista, inštrumentalista
Ľubomír Macek – vedúci FSK Hôrky a ĽH Beťári
Ladislav Centár – folklorista
Rastislav Nemeč – akademický architekt

PROGRAM

UTOROK 9. 6. 2026

Galéria RegionArt v Prievidzi

17:00 MAJSTRI ĽUV HORNEJ NITRY

Vernisáž výstavy

STREDA 10. 6. 2026

Hornonitrianske múzeum v Prievidzi

8:00 AKÝ KRAJ, TAK SA STROJ

Náučno-populárne podujatie

Štvrtok 11. 6. 2026

Regionálne kultúrne centrum v Prievidzi

18:00 PIESEŇ V MOJOM ŽIVOTE – STANISLAV MALEGA

PIATOK 12. 6. 2026

Mestský park Prievidza

16:00 PRIVÍTANKA

Slávnostné otvorenie 40. ročníka HFS

16:15 VESELOŽE

Komponovaný program detských folklórnych súborov z hornej Nitry

Barka, Diviacka Nová Ves • **Chynoranček**, Chynorany • **Malý Vtáčnik**, Prievidza • **Malá Sielnica**, Lazany • **Malá Lubená**, Poluvsie • **Malá Rokôška**, Nitrianske Rudno • **Laskárik**, Nováky • **Kapsiarik**, Poruba
Scenár a réžia: Elvíra Hrbíková, Eliška Králiková

18:00 MEDAILÓN

Program jubilujúcich folklórnych skupín v roku 2025

Marinka, Nováky – 15. výročie
Hôrky, Čereňany – 15. výročie
Bazalička, Ráztočno – 10. výročie
Réžia: Ľubomír Macek

19:00 SVADBA KARPATSKÝCH NEMCOV Z HAUERLANDU

Členovia Karpatskonemeckého spolku, Nitrianske Pravno a Handlová • **DFS Malá Lubená** a **ĽH FSK Lubená**, Poluvsie • **DFS Malý Vtáčnik**, Prievidza
Spevácke skupiny: **Schmiedshauer**, Tužina • **Zlatava**, Malinová • **Grünwald**, Handlová a ďalší.
Scenár a réžia: Martina Richter
Námet: Daniel Wohland

20:30 BALKANSAMBEL

21:30 FS Magura a škola tanca

Vystúpenie host'a 40. HFS

SOBOTA 13. 6. 2026

Mestský park Prievidza

15:30 MLADÉ VÝHONKY

Program úspešných detských interpretov hudobného folklóru

Réžia: Martina Richter

16:30 STRETNUTIE

Komponovaný program folklórnych skupín z hornej Nitry

Košovan, Kanianka • **Marinka**, Nováky • **Sielnica**, Lazany •

Bazalička, Ráztočno • **Hájiček**, Chrenovec-Brusno •

Oslianka, Oslany • **Lubená**, Poluvsie •

Strážovanka, Zliechov • **Rokôška**, Nitrianske Rudno,

spevácke skupiny a sólisti z folklórnych skupín

Námet a scenár: Iveta Géczyová

Réžia: Zuzana Strečanská

19:00 FS SENIOR VTÁČNIK

Program Od kolísky ku kolíske venovaný 20. výročiu vzniku

21:00 SĽUK

- **Slovenský ľudový umelecký kolektív**

Vystúpenie hlavného host'a 40. HFS

SPRIEVODNÉ PODUJATIA

12. – 13. 6. 2026 MESTSKÝ PARK

Tradičná kuchyňa

Remeselný jarmok

Zdobenia – OZ K-2000

Tvorivé dielne pre deti – HNM v PD

13. 6. 2026 MESTSKÝ PARK

Zostaň v kroji – Občianske združenie Hornonitrie

MODERÁTORI:

Ivana Palovčíková

Jozef Strečanský

MAJSTRI ĽUV HORNEJ NITRY

Výstava ľudovumeleckých výrobkov

UTOROK 9. – 26. 6. 2026 od 8:00 do 17:00

GALÉRIA REGIONART V PRIEVIDZI

Vernisáž výstavy: 9. 6. 2026 o 17.00

Titul majster/majsterka ľudovej umeleckej výroby (ĽUV) udelil ÚĽUV po prvý raz v roku 1959. Oceňuje zásluhy jednotlivcov, ktorí ho získavajú za svoj umelecký prínos a dosiahnuté výnimočné výsledky pri rozvíjaní konkrétneho výrobného postupu ľudovej umeleckej výroby a tradičných remesiel. Titul majster/majsterka ľudovej umeleckej výroby je dodnes v slovenskej spoločnosti vysoko aktuálny a vážnosti sa teší aj u odborníkov – vedcov, výtvarníkov či dizajnérov. Medzi výrobcami zvyčajne vynikajú osobnosti, ktoré vynikajú kvalitou svojej práce, uchovávajú pôvodné materiály a postupy a autorsky ich ďalej rozvíjajú. Nezanedbateľnou podmienkou je aj prihliadnutie na to, že svoje zručnosti a vedomosti odovzdávajú ďalším generáciám. Do dnešnej doby bol tento titul udelený skoro 500 najvýraznejším osobnostiam z radov ľudovumeleckých výrobcov. Medzi nimi sa nachádzajú aj autori a remeselníci z regiónu hornej Nitry.

Cieľom výstavy je pri príležitosti 40. ročníka Hornonitrianskych folklórnych slávností poukázať na jedinečnosť a zručnosť autorov, na ich schopnosti a kvality pri práci s materiálom, ako aj výnimočnosť a originálne stvárnenie ich výrobkov. Výstava predstavuje krásu tradičných remesiel, ktoré sú výsledkom dlhoročných skúseností, precíznosti a poctivej ručnej práce a umenie ľudí, ktorí svojimi výrobkami uchovávajú kultúrne dedičstvo nášho regiónu.

Vystavujúci autori:

Peter Dolinaj, sklárstvo (Valaská Belá)

Pavol Gregor, výrobky zo slamy (Prievidza)

Rastislav Haronik, hrnčiarstvo (Vyšehradné)

Izabela Chylová, hrnčiarstvo (Prievidza)

Viera Korecová, krasličiarstvo (Veľká Čausa)

Milan Látka, nožiarstvo (Prievidza)

Ľubica Maliariková, maľba na sklo (Prievidza)

Anton Oboňa, kyjatické hračky (Lazany)

Igor Prilinský, rezbárstvo (Prievidza)

Margita Šimková, krasličiarstvo (Malá Čausa)

Zdroj: <https://www.ludovakultura.sk/zoznam-nkd/titul-majster-majsterka-ludovej-umeleckej-vyroby/>

AKÝ KRAJ, TAK SA STROJ

STREDA 10. 6. 2026 od 08:00 do 15:00
Hornonitrianske múzeum v Prievidzi

Odev má viacero funkcií, úloh a schopnosť vyjadriť určité postoje a hodnoty – už na prvý pohľad dokáže prezradiť informácie o nositeľovi, spoločnosti, období, prostredí, geografických podmienkach i estetickom cítení. Príslovie „Aký kraj, tak sa stroj“ vyjadruje, že aj regióny majú svoje vlastné tradície a zvyky, ktoré sa odrážajú v správaní i obliekaní. Múzejné interaktívne podujatie s príznačným názvom je zamerané na predstavenie tradičných odevných oblastí hornej Nitry a priblíženie viacerých typov či variantov odevnej kultúry tejto oblasti.

Lektorky: Lívia Oršulová, Nina Pekárová

Z FORMY NA PLÁTNO

8. 6. – 30. 9. 2026
architektonický objekt Squarol, Mestský park v Prievidzi

Kto z nás by sa chcel aspoň na malú chvíľu vrátiť do minulosti a zrazu sa ocitnúť v Prievidzi na „Dlhej“? Najstaršia ulica s typickou uličnou zástavbou a množstvom remeselných dielní, výzorom pripomínajúca vidiecke prostredie bola podľa starých obrazových dokladov veľmi očarujúca.

Prostredníctvom umeleckých fotografií zachytávajúcích vybrané hmotné doklady zo zbierkového fondu Hornonitrianskeho múzea v Prievidzi sa pomyselne ocitneme napríklad aj v modrotlačiarскеj dielni Jána Mišíka na Dlhej ulici v dome č. 466, ktorá fungovala v rokoch 1896 až 1929, keď ukončila výrobu. Z prievidzskej dielne sa v zbierkovom fonde múzea nachádza časť pracovného náradia, desiatky modrotlačových foriem i niekoľko textílií potlačených v spomínanej dielni, zachytených múzejným objektívom.

Výstava realizovaná s finančnou podporou mesta Prievidza.

Autorský tím: Lívia Oršulová, Nina Pekárová, Terézia Drnajová, Norbert Bíreš, (Hornonitrianske múzeum v Prievidzi), Tomáš Pekár (Občianske združenie Ars Preuge)

PIESEŇ V MOJOM ŽIVOTE

– STANISLAV MALEGA

Program venovaný dlhoročnému režisérovi programu **Stretnutie** a spoluzakladateľovi **HFS**

ŠTVRTOK 11. 6. 2026 o 18:00

Regionálne kultúrne centrum v Prievidzi

V 40-ročnej histórii Hornonitrianskych folklórnych slávností zohráva kľúčovú úlohu osobnosť Stanislava Malegu. Od druhého ročníka stál v centre ich prípravy predovšetkým ako režisér hlavného programu folklórnych skupín z regiónu a neskôr i ako predseda programovej rady slávností. Takto sa podpísal pod 35 ročníkov festivalu. Jedným z posledných bol jubilejný 35. ročník, ktorý bol netradičný v tom, že programy nemohli mať kvôli kovidu publikum, ale boli nahrávané a postprodukčne upravované v Štúdiu Pajta. V Stanovej réžii tak vznikol nadčasový záznam, ktorý ocenia i nasledujúce generácie.

To, čo sa Stanovi podarilo vytvoriť, je obdivuhodné. Ovplyvnil nielen samotné slávnosti, ale doslova celý folklórny život na hornej Nitre. Jeho pravidelné režijné výjazdy za folklórnymi skupinami sa stali legendárnymi. Vždy išiel „po hlave“ do zápasov o autenticnosť, kvalitu a údernosť programov. S citom jemu vlastným vedel vždy vyhmatat' to pôvodné, irečité, uveriteľné - v jazyku, v piesni, tanci i celkovom prejave na pódiu. Z drvivšej väčšiny týchto zápasov vyšiel ako víťaz – boli však chvíle, keď si jeho zverenci urobili po svojom, celí šťastní, že sa im podarilo prepašovať do programu pieseň, ktorú neodsúhlasil alebo pár minútok, ktoré im zakázal. To potom Stano a spolu s ním celý technický štáb listovali v scenári a zúfalo hľadali, kde stratili nit'. Nakoniec vždy všetko dobre dopadlo a všetci sa stretli pri záverečnej spoločnej piesni, ktorá spoľahlivo priniesla dojatie i zimomriavky všetkým divákovi. Program **Stretnutie**, ktorý Stano dlhé roky režíroval, motivoval (a dodnes motivuje) väčšinu folklórnych skupín ku každoročnému návratu nových programov a zároveň podáva ucelenú štúdiu a pravdivý obraz stavu folklóru na hornej Nitre.

Čo stálo pri zrode Stana Malegu ako folkloristu? Čo mu dalo a zobralo 35 ročníkov HFS? Kto ho sprevádzal na jeho ceste? Aký zmysel vidí vo svojej práci a ako ho vnímajú ostatní? ...A nakoniec, vráti sa ešte v nejakej podobe k slávnostiam? To všetko sa dozviete v medailóne **Pieseň v mojom živote**.

Námet a scenár programu: Ľudmila Húsková, Stanislav Malega

Hrá a spieva: **Ľudová hudba FSK Lubená** (a všetci zúčastnení)

Réžia programu: Ľudmila Húsková

VESELOŽE

Program regionálnych detských folklórnych súborov a detských ľudových hudieb

PIATOK 12. 6. 2026 o 16:15
MESTSKÝ PARK V PRIEVIDZI

*Marek, Terka, Hanka! Sem sa chasa všetka!
Zakiaľ bude slnko hriať, môžeme sa spolu hrať...*

Čože sú to za detiská v našom prievidskom Mestskom parku? Pískajú, spievajú, smejú sa i radujú, strachu ani za máčny mak nemajú. Možno zblízka, možno zďaleka, možno stamadiaľ, ale možno aj odinakadiaľ. Vraj sú z Novák, Poluvsia, Diviackej Novej Vsi, Nitrianskeho Rudna, Poruby, Chynorian, Lazian a naposledok aj z Prievidze. A čo to ešte vykrikujú?

- * Viete, čo sa v noci stane, keď nechá kováč kladivo na nákovce? Prídu strašidlá a búchajú tým kladivom ako zmyslov zbavené!
- * Toto že je muzika? Ja reku hrmelo...
- * Garáš-groš, tetú-voš, dert'a- svíce, tót- je více...
- * Ty veľká – ja malý, akýže by sme to boli pár...
- * Chlapci, pozrite, čo mám. Nožík? Ry-bič-ku...
- * Varela som, varela plané hrušky s octom, sama som ich nejedla, dala som ich host'om...
- * Keď som išla po medzi, našla som tam budilár...
- * Jeden Boh na nebi, jeden kráľ na Zemi, a vy chojte mamke lekvár variť...

Tak tak, deti nám dačo dobré chystajú, možno aj lekvár. Viac nezradia, hádam, až keď sa nám tancom, spevom, muzikou a hrami v programe VESELOŽE s plnou vážnosťou a úctou, milí diváci, predstavia.

Účinkujú detské folklórne súbory:

Chynoranček, Chynorany
Malá Lubená, Poluvsie
Barka, Diviacka Nová Ves
Malá Rokôška, Nitrianske Rudno
Laskárik, Nováky
Malá Sielnica, Lazany
Kapsiarik, Poruba
Malý Vtáčnik a prípravka, Prievidza

Vedúci:

Beata Kráľová
Zuzana Strečanská, Jozef Strečanský
Miriam Dadíková
Iveta Bartová
Daniela Ťapuchová
Alena Zát'ková
Alena Čavojská
Eliška Hrbíková, Eliška Králiková

Hudobný sprievod:

DĽH Malá Lubená, Poluvsie

DĽH Barka, Diviacka Nová Ves

ĽH Rudnianska muzika, Nitrianske Rudno

Jakub Laga, akordeón, Nováky

DĽH Zvonárike muzička, Lazany

Martin Kučera, akordeón, Poruba

DĽH Malý Vtáčnik, Prievidza

Jozef Strečanský

Jana Štrbáková

Jana Vyškrabková, Martin Ďuriš

Marta Rajecká

Ján Strmenský

Scenár a réžia: Elvíra Hrbíková, Eliška Králiková

MEDAILÓN

Ked' duša domov volá

PIATOK 12. 6. 2026 o 18:00
MESTSKÝ PARK V PRIEVIDZI

Existujú slová, ktoré nepotrebujú vysvetlenie – domov, rodná zem, korene. Každý vie, čo znamenajú, nie rozumom, ale hlboko v duši. Ľudia odjakživa odchádzali za chlebom, prácou i lepším životom, opúšťali rodné dediny a nechávali za sebou všetko dôverne známe. A predsa – nech išli kamkoľvek, niesli si so sebou pieseň, tanec a ten osobitý spôsob, akým sa u nich doma žilo. Ked' sa zvečerilo a ruky si oddýchli, ozvala sa hudba a s ňou prišiel domov, hoci len v spomienke. Folklor nebol pre týchto ľudí záľubou – bol nitkou, ktorá ich držala pripútaných k tomu, odkiaľ vyšli.

V programe „Ked' duša domov volá“ si na toto všetko spomíname spoločne. Je venovaný trom folklórnym skupinám, ktoré už niekoľko rokov túto niť starostlivo strážia a odovzdávajú ďalej. Folklórna skupina Hôrky, folklórna skupina Marinka a folklórna skupina Bazalička – každá svojím hlasom, všetky tým istým srdcom. Pri príležitosti ich okrúhlych výročí im patria naše úprimné slová vďaky a obdivu. Tento medailón je poklona všetkým, čo odišli a nezabudli, čo svojimi rukami pracovali ďaleko, no mysl'ou a dušou zostali doma. Je to zároveň pozvanie pre každého z nás – zastaviť sa, počúvať a nechať sa odniesť tam, kde naše korene ticho dýchajú. Lebo duša domov volá – vždy volala. A kým tu budú takéto súbory, skupiny, interpreti – nositelia tradícií - bude mať tento hlas komu odpovedať.

Účinkujúci:

FSk Hôrky
FSk Bazalička
FSk Marinka

Námet, scenár, réžia: Ľubomír Macek

Fsk Hôrky

15. výročie založenia

Spevácka skupina Hôrky z Čereňan vznikla na jar 2010 z iniciatívy Ľubomíra Maceka st., ktorého k založeniu podnietil vtedajší starosta Stanislav Sluka. Od začiatku ju viedol s cieľom aktívne sa zapojiť do kultúrneho života obce aj regiónu. Vďaka jeho skúsenostiam s tradičnou kultúrou a systematickej práci si skupina postupne vybudovala dobré meno. Po zapojení mužských členov vznikli tematické programy, s ktorými sa ako folklórna skupina predstavili aj na regionálnej prehliadke Nositelia tradícií. Skupina sa stala neoddeliteľnou súčasťou podujatí v Čereňanoch.

V roku 2025 oslávila 15 rokov existencie programom „Od rôčka do rôčka“. Fsk Hôrky vystupuje na regionálnych podujatiach a tradičný repertoár obohacuje vlastnými scénkami a humornými príbehmi.

Vedúci folklórnej skupiny je Ľubomír Macek.

FSk Bazalička

10. výročie založenia

FSk Bazalička z Ráztočna pôsobí na folklórnej scéne od roku 2015.

Počas 10 rokov sa jej členovia, piesne aj odevy menili, no každý, kto prešiel Bazaličkou, zanechal svoj hlas, úsmev a príbeh. Skupina účinkuje na dedinských hodoch, fašiangoch, stavaní mája, vianočných koncertoch aj Hornonitrianskych folklórnych slávnostiach. Dvakrát získala strieborné pásmo na súťaži Vidiečanova Habovka.

Najväčšou hodnotou je však priateľstvo, humor a láska k folklóru, ktoré držia Bazaličku pokope už desať rokov. Aktuálne má 11 členov a spieva piesne z rôznych regiónov, najviac však zo svojho hornonitrianskeho regiónu.

Vedúca folklórnej skupiny je Martina Kovalčíková.

FSk Marinka

15. výročie založenia

Folklorná skupina Marinka vznikla v Novákoch v roku 2010 z iniciatívy Daniely Ťapuchovej, ktorá predtým pôsobila vo folklórnom súbore Mlad' v Banskej Bystrici a vo FSk Vrchárka v rodnom Čavoji.

Impulzom k jej založeniu bola spolupráca s Hornonitrianskym múzeom v Prievidzi a snaha oživiť folklórne dianie v Novákoch, kde podobné zoskupenie dlhodobo chýbalo. Prvými členkami sa stali najmä jej príbuzné z Čavoja. Informátorkou a zakladajúcou členkou folklórnej skupiny Marinka bola aj pani Anna Kučerová, ktorá je matkou Daniely Ťapuchovej. Aj napriek pokročilému veku je pre FSk Marinka studnicou piesní, zvykov, nárečia, tradícií, ako aj zabudnutých činností, napr. česanie konopy, pradenie, ale aj starých receptov z kuchyne našich starých mám.

Zo začiatku sa sústreďovali na folklórne tradície z obce Čavoja, teraz sa venujú i tradíciám mesta Nováky. Pravidelne sa zúčastňujú podujatí, ktoré organizuje Regionálne kultúrne centrum v Prievidzi, ako sú Hornonitrianske folklórne slávnosti (najväčší regionálny folklórny festival) a Nositelia tradícií (regionálna postupová súťaž a prehliadka folklórnych skupín). Bohatý repertoár FSk Marinka zahŕňa zvyky a obrady kalendárneho i rodinného zvykoslovía a množstvo piesní z hornej Nitry.

SVADBA KARPATSKÝCH NEMCOV Z HAUERLANDU

Komponovaný program tradičnej svadby karpatských Nemcov

PIATOK 12. 6. 2026 o 19:00

Mestský park v Prievidzi

Svadba karpatských Nemcov v Hauerlande prináša historický a kultúrny pohľad na najväčšiu rodinnú slávnosť spojenú s mnohými tradičnými úkonmi a zvykoslovím. Vo väčšine nemeckých oblastí Slovenska bol jej priebeh viazaný na pevné pravidlá, ktoré sa v rodinách dodržiavali až do 20. storočia. Rovnako to bolo aj v Hauerlande, kde sa obzvlášť dbalo na tradície.

V okolí Krickerhau/Handlovej, ako aj v Deutsch Proben/Nitrianskom Pravne, sa kedysi svadba konala iba v týždni pred Popolcovou stredou. To bol svadobný týždeň pre všetky páry toho roka. Tak sa stalo, že sa často zosobášilo tridsať až štyridsať párov súčasne. Tradične si bohatí sedliaci vyberali seberovné nevesty majetkom i jazykom.

Komponovaný program prinesie známe i menej známe svadobné obrady a zvyky, vinše v nemeckom dialekte, tradičné nemecké svadobné piesne a tance. Autenticita programu bude umocnená vďaka žijúcim nositeľom kultúry karpatských Nemcov z Nitrianskeho Pravna, Tužiny, Kľačna, Malinovej a Handlovej.

Účinkujú:

rozprávačka – Ľudmila Húsková

ženích (bohatý sedliak z Handlovej) – Gregor Šujan

nevesta (bohatá meštianka z Nitrianskeho Pravna) –

Margaréta Anna Richter

starejší odavač – Andrej Richter

starejší žiadateľ – Daniel Wohland

matka ženícha – Margot Kobzová

otec ženícha – Andrej Jedľovský

matka nevesty – Martina Richter

otec nevesty – Rudolf Wohland

žena z rodiny – Nela Richterová (Tužina)

falošná nevesta – Zuzana Strečanská

ženy – Cecilia Černáková, Mária Wesserlová – členky Karpatskonemeckého spolku Nitrianske Pravno,

Adela Balážová, Adela Bolfíková

družbovia a družičky – Michaela Šestáková, Vanessa Lacenová, Emma Pössová, Karolína Kmecová, tanečníci z DFS Malý Vtáčnik

Spevácka skupina Schmiedshauer - Tužina

Spevácka skupina Zlatava – Malinová

Spevácka skupina Grünwald – Handlová

deti z DFS Malá Lubená, Poluvsie

Ľudová hudba FSk Lubená, Poluvsie

Námet a dramaturgia: Daniel Wohland

Scenár: Martina Richter, Zuzana Strečanská

Réžia: Martina Richter

BALKANSAMBEL

PIATOK 12. 6. 2026 o 20:30

Mestský park v Prievidzi

Hoci odrazovým mostíkom tvorivosti Balkansamblu je predovšetkým tradičná hudba balkánskych kultúr, v nemalej miere má táto kapela zaostrené aj na našu ľudovú pieseň, či na hudbu vážnu alebo jazzovú. Polyžánrové skúsenosti jej členov umožňujú neviazané spájanie s naoko nezlučiteľnými hudobnými štýlmi. Štruktúru jednotlivých skladieb vyvážene a osviežujúco dopĺňajú improvizáciou. A v neposlednom rade, zvukovosť ansámbľu oživujú najrôznejšie exotické nástroje balkánskej a blízkovýchodnej hudby. Vo vystúpeniach tejto kapely sa snúbi energia živelného prejavu s inteligentným humorom originálnej hudobnej reči. Balkansambel prehovára rovnako intenzívne k zábavychtivému, ako i k náročnému divákovi.

Účinkujúci:

Marek Pastirik	saxofón, kaval, gajdy, tárogató, duduk
Andrej Rázga	trúbka
Martin Noga	pozauna, bastrúbka
Juraj Hodas	tuba
Peter Hrubý	akordeón
Martin Králik	bicie
Veronika Važanová	spev

FS MAGURA A ŠKOLA TANCA

PIATOK 12. 6. 2026 o 21:30

Mestský park v Prievidzi

Folklórny súbor Magura vznikol v roku 1954 a patrí medzi najstaršie súbory na Slovensku. Spracováva a interpretuje piesne a tance prevažne z podtatranského regiónu, ktorý tvorí jadro činnosti súboru. FS Magura sa zameriava hlavne na vyhľadávanie, uchovávanie a scénické spracovanie ľudových piesní, hudby a tancov predovšetkým goralskej oblasti regiónu Spiš. Čerpá z rázovitých podtatranských obcí Lendak a Ždiar, avšak je im blízka aj oblasť poľského Podhalia. Vo svojom repertoári má FS Magura pre spestrenie aj choreografie zo Šariša či Zemplína.

FS Magura počas svojho aktívneho pôsobenia uskutočnil okolo 3300 vystúpení a vyše 120 zahraničných zájazdov takmer vo všetkých štátoch Európy, našu krajinu súbor reprezentoval aj v USA. V poslednom období sa súbor prezentoval dvomi ucelenými programami s názvami „Kjeby ty byl Sabala“ a „Posledná hodina“. Súbor tvorí samostatná hudobná a tanečná zložka a v súčasnosti má okolo 40 členov. Činnosť súboru zastrešuje občianske združenie Klub priateľov Magury (KPM).

Umeleckí vedúci: Jaroslav Pavliga, Sylvia Pavligová

Vedúca ľudovej hudby: Petra Gállová

MLADÉ VÝHONKY

Program úspešných detských interpretov hudobného folklóru

SOBOTA 13. 6. 2026 o 15:30

Mestský park Prievidza

Program Mladé výhonky je už päť rokov stabilným programom mladých nádejných začínajúcich interpretov hudobného folklóru, ktorí reprezentujú hornú Nitru na mnohých súťažných prehliadkach a festivaloch nielen v našom regióne, ale aj na krajskej a celoslovenskej úrovni, ba niektorí z nich dokonca aj v zahraničí. Z malých detí, ktoré si svoje interpretačné zručnosti začali osvojovať pod pedagogickým vedením učiteľov, umeleckých vedúcich v detských súboroch, či s podporou rodičov sa postupne vypracovali na samostatných mladých umelcov.

V programe 40. HFS vám viacerí z nich odkryjú svoje talenty.

Účinkujúci:

Slávik Slovenska, Pamätnica Jozefa Strečanského

Tereza Maceková

spev, Bronzový Slávik Slovenska 2025, 3. miesto v III. kategórii

Leonie Dudková

spev, akordeón, finalistka Slávik Slovenska 2025 a Pamätnice J. Strečanského 2026

Emma Furková

spev

Karolína Kmecová

spev

Vidiečanova Habovka 2026

Soňa Jattyová

spev

Samuel Semančík

spev

Dievčenská spevácka skupina a sólistky DFS Barka, Diviacka Nová Ves

Dievčenská spevácka skupina a sólistky DFS Malá Lubená, Poluvsie

Ľudová hudba DFS Malá Lubená

Šimon Macek

cimbal

Martin Grác

akordeón

Réžia: Martina Richter

STRETNUTIE

Komponovaný program folklórnych skupín hornej Nitry

SOBOTA 13. 6. 2026 o 16:30

Mestský park Prievidza

Keď sa pripravovali prvé Folklorne slávnosti pod Vtáčnikom, horná Nitra bola považovaná za oblasť chudobnú na ľudové tradície. Pri prieskume v obciach v rámci prípravy regionálneho programu na 18. Folklorne slávnosti pod Poľanou v Detve v roku 1983 sa zistilo, že to nie je celkom tak. Ešte žili ľudia, ktorí si pamätali krásne ľudové piesne a mnohé zvyky z oblasti výročného i rodinného obradového folklóru. A tak sa na prvých Folklorých slávnostiach pod Vtáčnikom na prvom programe folklórnych skupín pod názvom „Stretnutie“ predstavilo 13 folklórnych skupín. Mnohé vtedy nemali svoje meno, niektoré už dnes neexistujú, viaceré však pretrvali, niekoľko ďalších vzniklo. A vďaka ich činnosti môžeme na 40. ročníku teraz už Hornonitrianskych folklórnych slávností stále počuť ľudovú pieseň a pripomenúť si tradície, ktoré boli kedysi bežnou súčasťou života našich predkov.

Účinkujúce FSK:

Košovan, Kanianka

Marinka, Nováky

Sielnica, Lazany

Bazalička, Ráztočno

Hájiček, Chrenovec-Brusno

Oslianka, Oslany

Lubená, Poluvsie

Strážovanka, Zliechov

Rokôška, Nitrianske Rudno

Spevácke skupiny i sólisti z folklórnych skupín

Vedúci:

Viliam Kurbel

Daniela Ťapuchová

Adela Bolčíková

Martina Kovalčíková

Emil Trgiňa

Mária Črepová

Jozef Beňadik

Viera Múčková

Iveta Bartová

Program:

Valasi

Strojenie nevesty

Na priedomí

Čarovanie na Ondreja

Na Mlynskom moste

Krstiny

Prevážanie perín

Driapanie peria

Príchod otca z Ameriky

Námet a scenár: Iveta Géczyová

Réžia: Zuzana Strečanská

Dramaturgia: Martina Richter

FS SENIOR VTÁČNIK

OD KOLÍSKY KU KOLÍSKE

20. výročie založenia súboru

SOBOTA 13. 6. 2026 o 19:00

Mestský park Prievidza

Senior Vtáčnik – folklórny súbor, zoskupenie bývalých „Vtáčničiarov“ i celkom nových nadšencov pre ľudovú pieseň, muziku a tanec. Kolektív sa stal stabilnou súčasťou folklórneho života hornej Nitry a je ním už krásnych 20 rokov. Vybudoval si vlastný repertoár, s ktorým sa prezentuje aj na tohtoročnom jubilejnom ročníku našich hornonitrianskych slávností. Program nesie názov Od kolísky ku kolíske – život ako taký.

*„Gde bolo, tam bolo, gdesi na hornej Nitre to bolo,
presnejšie miesto nám kronika nepíše, tá ma starosti inšie.
Do malej modlitebnej knižičky si jedna mladá žienka napísala,
že sa mamkou stala, keď sa jej narodeu junák nad junákov,
krásny a mocný chlapec s menom Miško – ako jeho otec.“*

Takto začína náš príbeh z bežného života ľudí nášho regiónu. Vyberieme sa do Miškovej školy, kde sa dozvieme: „Nekamaráte sa zo školskou kniškou, ale po stromoch sa ľepau friško. Odmalíčka bou Miško onakvejší, šikovnejší, ale aj riadny beťár, ustrážit' ho bola veru riadna fuška.“ Keď povyrástol, zapáčila sa mu Terezka. Mali jednu spoločnú nótu i tanec. Ako mládenec si zmyslel, že pôjde za regrúta slúžiť pánu cisárovi, na koni sa nosiť, šabl'ou krútiť, lepšie ako v škole listovať vlastivedu, dejpravu, matematiku. Ani práca na poli mu nevoňala, ani na dožinky sa neunúval. A mestský rozhlas ohlasoval: „Na známosť sa dáva šetkým chlapom, narodeným medzi rokama 1865 až 1885 z dvorou, napísaných na befeľi, nak sa dostavia do 24 hodín do kasární mesta Trenčín, de budú pridelení g drotárskemu pluku.“ Ale život pod zástavou cisára pána bol veľmi trúchlivý a Miško sa ponáhľal byť čo najskôr doma. Hlavne pri svojej Terezke. Ajhľa, po dedine už chodí zväč: „...Tak aj náš slobodný mládenec menom Michal zaumieneu si svoj mládenecký vek premeniť a do stavu manželského stúpiť.“ Do roka mali doma proroka a Terezka si do modlitebnej knižky napísala, že sa mamkou stala...

Účinkujú:

Členovia tanečnej zložky FS Senior Vtáčnik
Ľudová hudba Senior Vtáčnik

Hostia:

Matúš Masaryk, Ema Králiková, Ľubomír Macek
Tomáš Cibrín, Michaela Bročková, Daniel Kubizna

Vedúci súboru: Ján Bakyta

Vedúca ľudovej hudby: Barbora Bročková

Primáš: Ilja Michalovič

Choreografie: Eliška Hrbíková, Alena Meszárošová, Tomáš Bakyta

Organizačná vedúca: Katarína Baňanková

Technická spolupráca: Peter Dechet

Scenár a réžia: Eliška Hrbíková

SĽUK

Hlavný hosť 40. Hornonitrianskych folklórnych slávností

SOBOTA 13. 6. 2026 o 21:00
MESTSKÝ PARK V PRIEVIDZI

Slovenský ľudový umelecký kolektív (SĽUK) pôsobí v oblasti umeleckého spracovania a interpretácie tradičnej ľudovej kultúry na Slovensku už od roku 1949. Jeho tvorba vychádza z autentických podôb slovenského ľudového umenia, ktoré spracováva do kvalitných a obľúbených predstavení prekračujúce hranice medzi rôznymi formami umenia — od výtvarného umenia, cez kostýmy, hudbu, tanec až po divadlo.

Názov programu:

Slovensko

Atraktívny program tancov a piesní rôznych regiónov Slovenska. Autori sa pri javiskovom spracovaní pôvodného folklórneho materiálu opierali o atribúty typické pre ľudové umenie: improvizácia, inovácia, grotesknosť, komika, exotika i teatrálnosť.

V spojení s výnimočnými interpretačnými schopnosťami tanečného súboru, ľudovej hudby a speváckej skupiny SĽUK-u toto dielo ponúka súčasnému publiku sviežu javiskovú podobu rôznorodosti tradičného folklóru Slovenska.

Námet a scenár: Stanislav Marišler

Choreografia: Stanislav Marišler, Ján Ševčík, Laco Cmorej, Ervín Varga, Marek Grega, Juraj Kubánka, Jaroslav Moravčík

Hudba: Štefan Molota, Stano Palúch, Peter Mikulec, Vladimír Homola, Marek Pastírik, Róbert Lakatoš, Peter Jantoščíak

Kostýmy: SĽUK, Katarína Holková

Grafický dizajn: CALDER

Generálny riaditeľ: Juraj Hamar

Umelecký vedúci: Stanislav Marišler

Vedúci tanečného súboru: Marek Grega

Primáška ľudovej hudby: Zuzana Pokorná

Zdroj: <https://www.sluk.sk/>

SPRIEVODNÝ PROGRAM

12. – 13. 6. 2026

Mestský park Prievidza

TRADIČNÁ KUCHYŇA

Tradičné jedlá hornej Nitry v podaní občianskych združení a spolkov
Príprava: Bibiána Krpelanová, Regionálne kultúrne centrum v Prievidzi

ZDOBENIA

Tradičné textilné techniky
Príprava: K-2000 Združenie na podporu kultúry
Lektorky: Soňa Beláková, Milena Gundová

TVORIVÉ DIELNE PRE DETI

Výroba látkových bábik a šatiek inšpirovaných modrotlačou
Príprava: Hornonitrianske múzeum v Prievidzi
Lektorky: Nina Pekárová, Silvia Vadovičová

REMESELNÝ JARMOK

Prezentácia remeselníkov hornej Nitry

Jarmok tradičných ľudových remesiel je miestom, kde ožívajú hodnoty, ktoré preveril čas. Remeselníci udržiavajú živú reťaz tradícií, ktorú nám zanechali naši predkovia. Svojou trpezlivou prácou, zručnosťou a odhodlaním nielen uchovávajú staré techniky, ale zároveň odovzdávajú ich hodnotu ďalším generáciám. Obohacujú poznanie mladých ľudí, približujú im krásu poctivej ručnej práce a pomáhajú im objaviť vlastné korene.

Príprava: Janka Zubajová, Regionálne kultúrne centrum v Prievidzi

Zuzana Babničová Kytková
Milan Bolfík
Miroslav Fungáč
Pavol Gregor
Eva Gregorová
Kristína Hudecová
Izabela Chylová

Paulína Oboňová
Jozef Poliak
Eva Michalíková
Elena Nedeliaková
Bibiana Šimová
Daniela Škultétyová

ZOSTAŇ V KROJI

13. 6. 2026

Mestský park Prievidza

Putovná výstava predstavuje krásu a rozmanitosť regionálnych odevov hornej Nitry prostredníctvom veľkoformátových fotografií odevov 19. storočia. Spája výstavnú formu s exteriérovým mobilným fotografickým ateliérom COPIX, ktorý ponúka návštevníkom možnosť odfotografovať sa v tradičných odevoch.

Interaktívne prepojenie výstavy a fotografovania vytvára jedinečný zážitok, ktorý približuje ľudové tradície, podporuje regionálnu identitu a uchováva kultúrne dedičstvo Slovenska modernou formou. „Zostaň v kroji“ prináša živé spojenie minulosti a súčasnosti a pozýva verejnosť stať sa súčasťou tradície.

Príprava: Občianske združenie Hornonitrie so sídlom v Nitrianskom Pravne v spolupráci s fotografickým ateliérom COPIX, s. r. o.

Hlavný partner: KROJE MV, s. r. o.

VÝŠIVKA Z NITRIANSKEHO PRAVNA A OKOLIA

Tradičná pravnianska výšivka, charakteristická svojou bohatou ornamentikou, technickou precíznosťou a hlbokými kultúrnymi koreňmi, bola oficiálne zapísaná do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska (ďalej len RZ NKD). O zápise rozhodla ministerka kultúry Slovenskej republiky na základe odporúčania odbornej komisie.

Prvok „Výšivka z Nitrianskeho Pravna a okolia“ reprezentuje jedinečnú textilnú tradíciu viažucu sa na horný tok rieky Nitry. Okrem samotného Nitrianskeho Pravna zahŕňa aj obce Pravenec, Poluvsie, Nedožery-Brezany, Lazany, Kaniačka, Poruba, Bojnica a Dubnica (dnes súčasť mesta Bojnica) v okrese Prievidza.

Pravnianska výšivka vznikala pod vplyvom sakrálnych textílií, ako aj odevu šľachty a mešťanov. Od začiatku 19. storočia sa udomácnila v dedinskom prostredí, kde zdobila najmä goliere a manžety oplecka, opasky záster či plátenné stuhu k čepcom. Mimoriadne bohaté kompozície sa uplatňovali aj na svadobných obradových šatkách, kde dosahovali rozmery takmer jeden meter.

Typickým znakom výšivky je symetrická ornamentálna kompozícia s dôrazom na rastlinné a zvieracie motívy. Dominujú tulipány, granátové jablká, karafiáty, ľalie či srdcia, často doplnené motívom vtáčika. Kompozície sú vedené vertikálne v podobe kytic alebo stromov života, či horizontálne v pásoch bohato zdobených arabeskou. Výšivka sa realizuje nespriadaným hodváhom na jemné plátno s využitím rôznych techník vrátane plného plochého, stonkového či retiazkového stehu, ako aj dierkovej a vyrezávanej výšivky.

Farebnosť výšivky sa vyvíjala od pôvodných jemných maslových a zlatých tónov až po pestré kombinácie červenej, zelenej, modrej, žltej či fialovej. Kombinácie viacerých farieb predstavujú mladší vývojový stupeň tejto tradície.

Výšivkársku tradíciu v Nitrianskom Pravne oživil Rastislav Haronik (zberateľ ľudového odevu, keramikár). Okrem jednotlivcov ju podporujú a propagujú aj miestne kultúrne inštitúcie – Regionálne kultúrne centrum v Prievidzi, Občianske združenie Hornonitrie so sídlom v Nitrianskom Pravne a Klub tradičných textilných techník v Nitrianskom Pravne pri miestnej organizácii Karpatskonemeckého spolku. Prostredníctvom výstav, prednášok, pravidelných stretnutí a kurzov, remeselných workshopov a iných udržiavajú pravniansku výšivku ako živú súčasť kultúrneho dedičstva regiónu.

Zápis pravnianskej výšivky do národného zoznamu predstavuje významný krok k ochrane a podpore tejto výnimočnej formy tradičného remesla. Výšivkárske umenie z Nitrianskeho Pravna a okolia tak získalo významné uznanie, ktoré je poctou nielen súčasníkom, ale aj ich predchodcom. Zároveň potvrdzuje jej nezastupiteľné miesto v kultúrnom dedičstve Slovenska.

„Pre našu organizáciu je dnešok veľkým záväzkom do ďalšej edukačnej, prezentačnej i publikačnej činnosti, aby pravnianska výšivka nezostala len relikviou, ale živou súčasťou dneška“, povedala v ďakovnom príhovore riaditeľka RKC v Prievidzi Mgr. Ľudmila Húsková.

HLAVNÝ ORGANIZÁTOR
Regionálne kultúrne centrum v Prievidzi
v zriaďovateľskej pôsobnosti
Trenčianskeho samosprávneho kraja

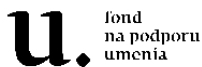
SPOLUORGANIZÁTORI

PARTNERI

Podujatie z verejných zdrojov podporil

ZDRUŽENIE
MIEST A OBCÍ
HORNEJ NITRY

Opatovce
nad Nitrou

Nitrianske
Pravno

Tužina

codnes.sk

VYDALO
REGIONÁLNE KULTÚRNE CENTRUM V PRIEVIDZI

Zodpovedná redaktorka: Ľudmila Húsková • Z podkladov prispievateľov zostavila: Bibiána Krpelanová
Grafická úprava: Petra Chorobová
Foto: archív RKC v Prievidzi, archív HNM v Prievidzi, FS Magura, Balkansambel, SĽUK
Tlač: Lipoprint • Náklad: 100 ks • 2026

www.rkcpd.sk

